

Arbeidsmarkedet nå – november 2021

«Arbeidsmarkedet nå» er et månedlig notat fra Analyseseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

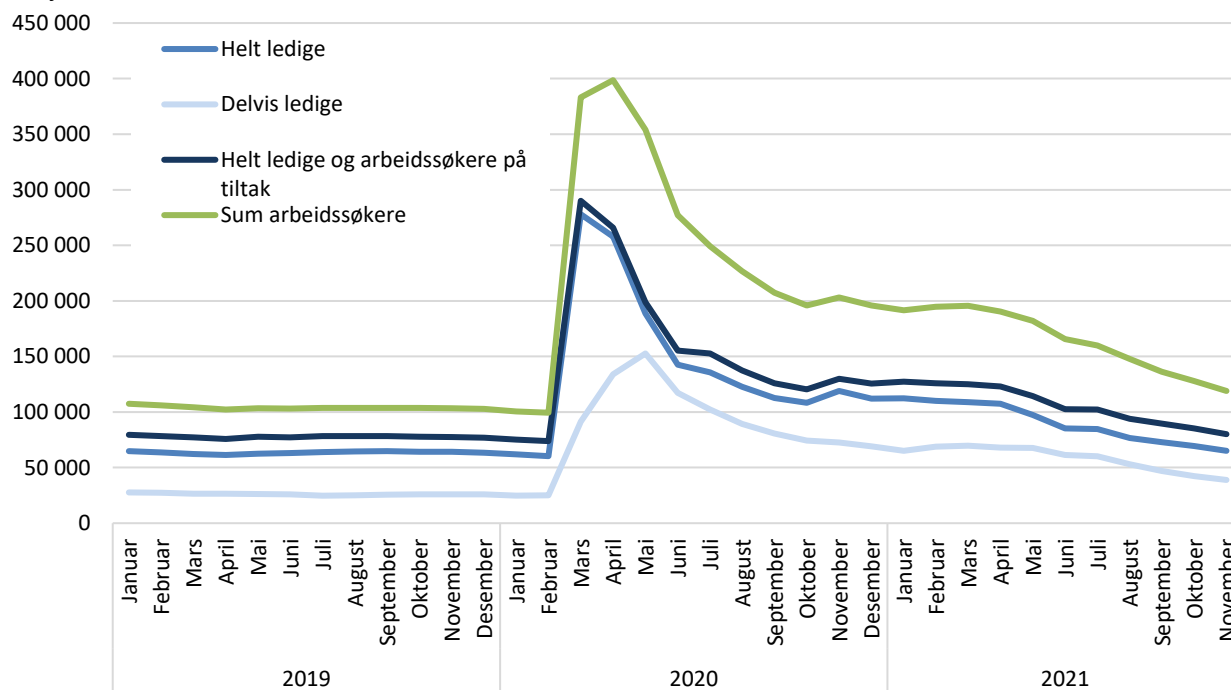
Notatet er skrevet av Audun Gjerde, Audun.Gjerde@nav.no, 2. desember 2021.

8 800 færre arbeidssøkere i november

Antallet helt ledige falt med 4 200 i løpet av november, mens summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak gikk ned med 5 000, ifølge sesong- og bruddjusterte tall (figur 1). Samtidig gikk antallet delvis ledige ned med 3 400 personer. Det sesongjusterte antallet arbeidssøkere (summen av helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak) falt med 8 800 fra oktober til november.¹

Ved utgangen av november var 59 300 personer registrert som helt ledige hos NAV. Det tilsvarer 2,1 prosent av arbeidsstyrken. Det er samme nivå som i november 2019. Bruttoledigheten, som er summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, var på 76 200 personer, eller 2,7 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg var 38 300 personer registrert som delvis ledige, noe som utgjør 1,4 prosent av arbeidsstyrken. Til sammen var 114 500 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV ved utgangen av november, noe som tilsvarer 4,0 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 1. Antall registrerte helt arbeidsledige, delvis ledige, bruttoledigheten og summen av arbeidssøkere. Sesong- og bruddjusterte tall. Januar 2019 – november 2021

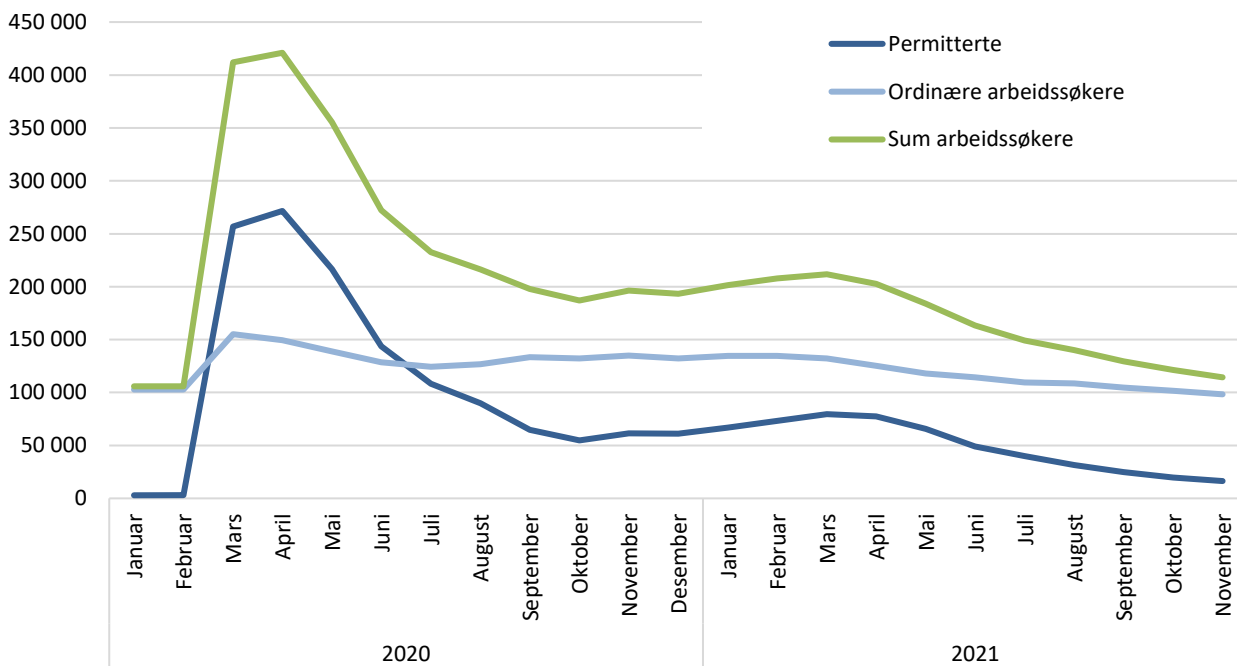
Kilde: NAV

¹ Dette er sesongjusterte tall, og vi foretar separate sesongjusteringer av arbeidssøkere totalt og de ulike undergruppene. Hver enkelt undergruppe kan ha ulike sesongmønstre, og det kan være perioder hvor mange går fra helt ledig til delvis ledig eller motsatt. Dette fører til at en addering av de ulike sesongjusterte komponentene ikke nødvendigvis gir samme resultat som når man sesongjusterer totalen.

Betydelig nedgang i antallet permitterte

Ved utgangen av november var det registrert 16 200 permitterte arbeidssøkere hos NAV, noe som utgjør 0,6 prosent av arbeidsstyrken. Dette er 3 500 færre enn i oktober, og det var særlig antall delvis permitterte som gikk ned. Nedgangen i antall permitterte utgjorde om lag halvparten av nedgangen i antall arbeidssøkere. Disse tallene er ikke korrigert for sesongvariasjoner. 6 600 personer var helt permitterte, mens 9 600 var delvis permitterte. Antallet arbeidssøkere som ikke er permittert gikk ned fra 101 500 i oktober til 98 300 i november (figur 2).

Figur 2. Antall arbeidssøkere fordelt på permitterte og ordinære (ikke-permitterte) arbeidssøkere. Januar 2020 – november 2021. Ikke justert for sesongvariasjoner

Kilde: NAV

Få nye arbeidssøkere

I løpet av november ble det registrert 14 000 nye arbeidssøkere hos NAV. Dette tilsvarer om lag 600 nye arbeidssøkere per virkedag. Tilgangen av nye arbeidssøkere har holdt seg omtrent på det samme lave nivået siden mai. 31 prosent oppgir at de har mistet eller kommer til å miste jobben, mens 14 prosent oppgir at de har blitt permittert.

Utviklingen i norsk økonomi

Bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge økte betydelig i tredje kvartal. Ifølge sesongjusterte tall fra nasjonalregnskapet var veksten fra andre til tredje kvartal på 2,6 prosent. Den sterke veksten i tredje kvartal kan ifølge SSB i stor grad tilskrives økt aktivitet innen tjenestenæringer som overnattings- og serveringsvirksomhet transport, samt kultur, underholdning og annen tjenesteyting, som følge av den videre gjenåpningen. Samlet sett økte bruttoproduktet innen tjenestenæringene med 3,6 prosent i løpet av tredje kvartal, og var for første gang på et høyere nivå enn før pandemien. Dette alene bidro med å løfte veksten i fastlands-BNP med 1,6 prosent.

Fastlandsinvesteringene var uendret fra andre til tredje kvartal. Det var betydelig nedgang både i næringsinvesteringene og i boliginvesteringene, mens bruttoinvesteringene innen offentlig

forvaltning bidro positivt til de samlede investeringene. Oljeinvesteringene økte med 5,5 prosent fra andre til tredje kvartal, og bidro dermed til at bruttoinvesteringene i fast realkapital samlet økte med 1,1 prosent.

Konsumet i husholdningene økte kraftig i tredje kvartal, men veksttakten var avtagende gjennom kvartalet. Tjenestekonsumet økte med 8,6 prosent i løpet av tredje kvartal, mye på grunn av økt konsum av overnattings- og restauranttjenester. Varekonsumet økte i samme periode med 0,9 prosent. Husholdningenes samlede konsum økte dermed med 5,4 prosent.

Eksporten økte med 6,5 prosent i tredje kvartal, og var dermed et viktig bidrag til veksten. Det største bidraget kom fra olje og gass, der eksporten økte med 6,1 prosent. Samtidig økte eksporten av tradisjonelle varer med 0,7 prosent, og eksporten av tjenester med 9,9 prosent. Samlet import økte med 5,8 prosent, hovedsakelig som følge av økt import av tjenester.

Norges Bank valgte å holde styringsrenten uendret på 0,25 ved forrige rentemøte i begynnelsen av november, etter å ha satt opp renten fra null i september. Samtidig fastslo rentekomiteen at styringsrenten mest sannsynlig vil bli satt opp i desember.

Utviklingen i internasjonal økonomi

Stigende eller vedvarende høye smittetall har ført til at flere land i Europa har gjeninnført strenge smittevernstiltak i et forsøk på unngå en ny langvarig nedstenging. I tillegg har den nye omikronvarianten av koronaviruset ført til økt usikkerhet, blant annet rundt effektiviteten av de eksisterende vaksinene. Sammen med unormalt høy prisvekst både i eurosonen og i USA skaper dette usikkerhet rundt utviklingen i internasjonal økonomi framover.

BNP i eurosonen vokste med 2,2 prosent i tredje kvartal i år, etter en vekst på 2,1 prosent i andre kvartal, ifølge foreløpige estimater fra Eurostat. Sysselsettingen økte samtidig med 0,9 prosent. Arbeidsledigheten falt til 7,3 prosent i oktober, ned 0,1 prosentpoeng fra september. Forskjellene mellom de ulike landene er imidlertid stor. Spania (14,5 %) hadde høyest arbeidsledighet, mens Nederland hadde lavest arbeidsledighet (2,9 %).

I Storbritannia vokste BNP med 1,3 prosent i tredje kvartal, etter den sterke veksten på 5,5 prosent i andre kvartal. Det viser foreløpige tall fra Office for National Statistics. Storbritannias økonomi ble hardt rammet av koronakrisen, og nivået på BNP ligger fremdeles 2,1 prosent lavere enn før pandemien. Arbeidsledigheten lå i tredje kvartal på 4,3 prosent av arbeidsstyrken, 0,5 prosentpoeng lavere enn forrige kvartal, og bare 0,3 prosentpoeng høyere enn før pandemien. Sysselsettingen har også økt kraftig den siste tiden, og var i tredje kvartal 0,8 prosentpoeng høyere enn før koronakrisen.

I USA økte BNP med 0,5 prosent i tredje kvartal, ifølge foreløpige tall fra Bureau of Economic Analysis. Veksten var i stor grad drevet av økt konsum av tjenester blant husholdningene. Arbeidsledigheten falt til 4,6 prosent av arbeidsstyrken i oktober, ned 0,2 prosentpoeng fra september. Antallet nye søknader om arbeidsledighetstrygd falt til sitt laveste nivå siden 1960-talet i løpet av november, noe som tyder på videre bedring på det amerikanske arbeidsmarkedet.

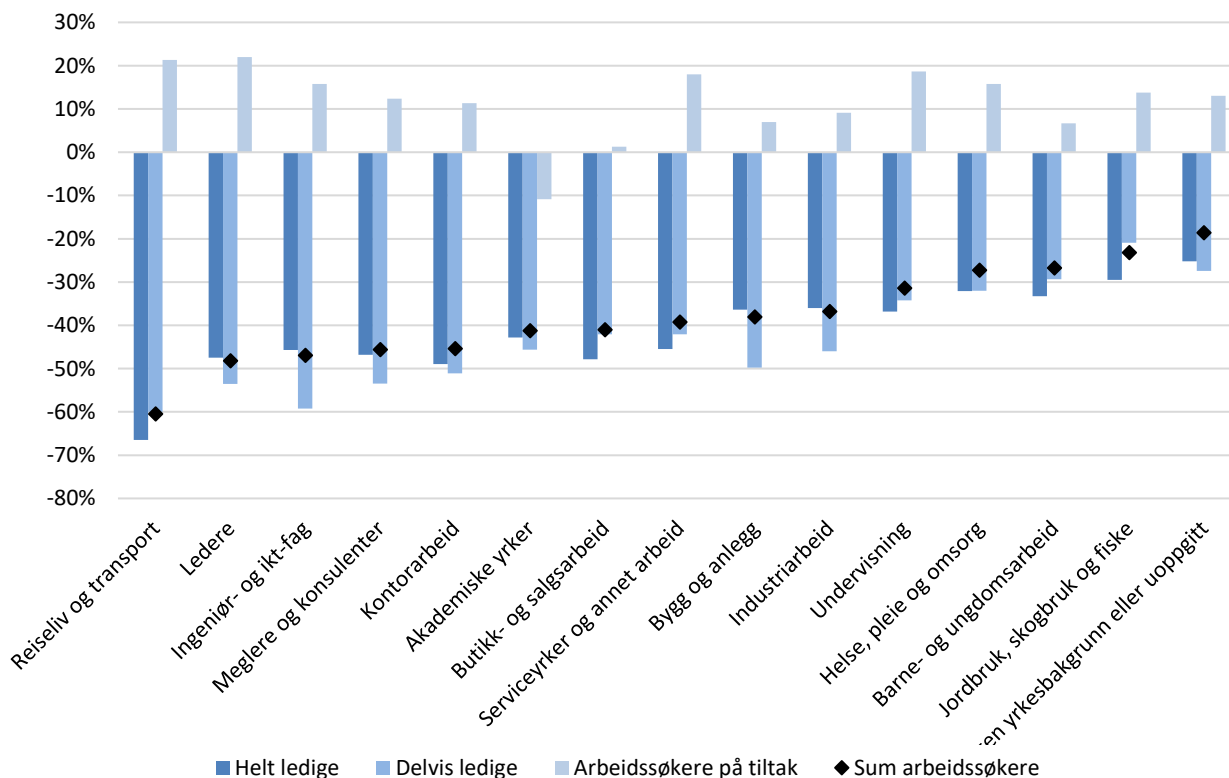
Størst nedgang innen reiseliv og transport

Antallet arbeidssøkere gikk ned i alle yrkesgrupper fra oktober til november, ifølge brudd- og sesongjusterte tall. Nedgangen var størst innen reiseliv og transport (-1 800), butikk- og salgsarbeid (-1 000), samt serviceyrker og annet arbeid (-900). Bruttoledigheten, som er summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, gikk også ned for samtlige yrkesgrupper fra oktober til november. Nedgangen var også her størst innen reiseliv og transport (-800), fulgt av butikk- og salgsarbeid (-700), samt bygg og anlegg (-500)

Sammenlignet med november i fjor har antallet arbeidssøkere falt kraftig i samtlige yrkesgrupper (figur 3). Den relative nedgangen er størst innen reiseliv og transport (-61 %), ledere (-48 %), samt ingeniør- og ikt-fag (-47 %). Nedgangen er minst blant arbeidssøkere uten registrert yrkesbakgrunn (-19 %), samt arbeidssøkere med bakgrunn fra jordbruk, skogbruk og fiske (-23 %).

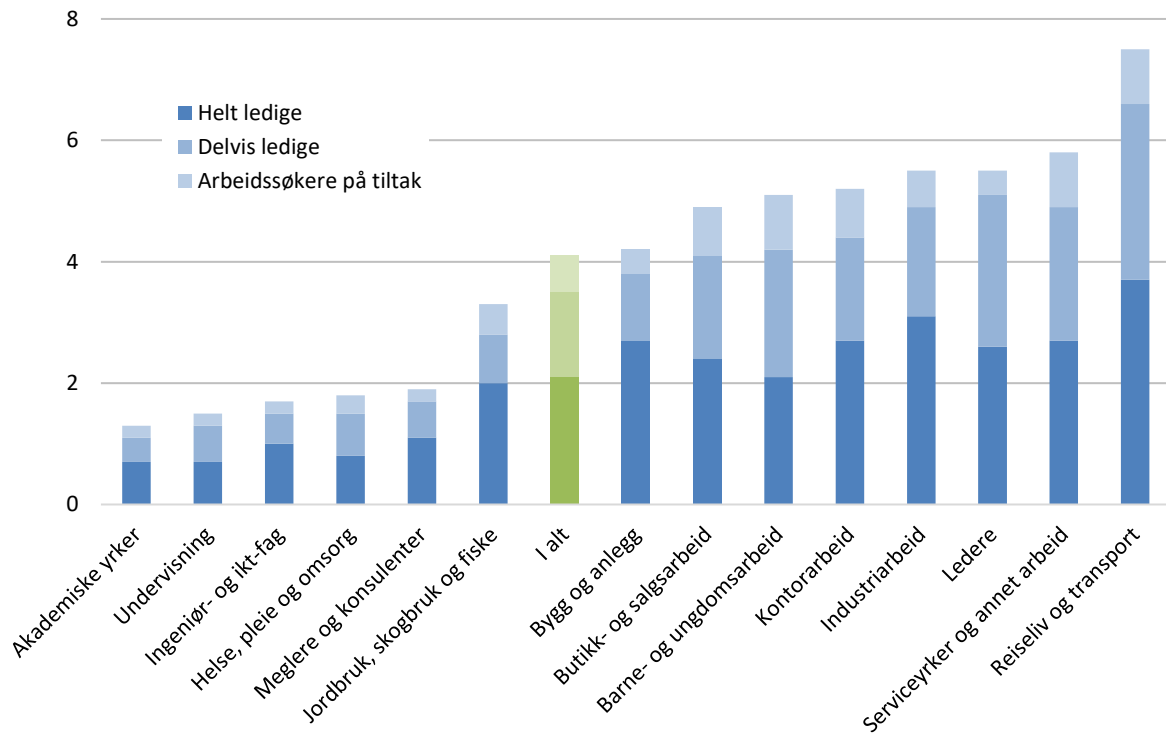
Reiseliv og transport er yrkesgruppen med høyest andel arbeidssøkere, med 7,5 prosent av arbeidsstyrken, fulgt av serviceyrker og annet arbeid med 5,7 prosent, samt ledere og industriarbeid, begge med 5,5 prosent av arbeidsstyrken. Andelen er lavest innen akademiske yrker med 1,3 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 3. Endring i antall arbeidssøkere, fordelt på helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter yrkesbakgrunn. November 2020 – november 2021

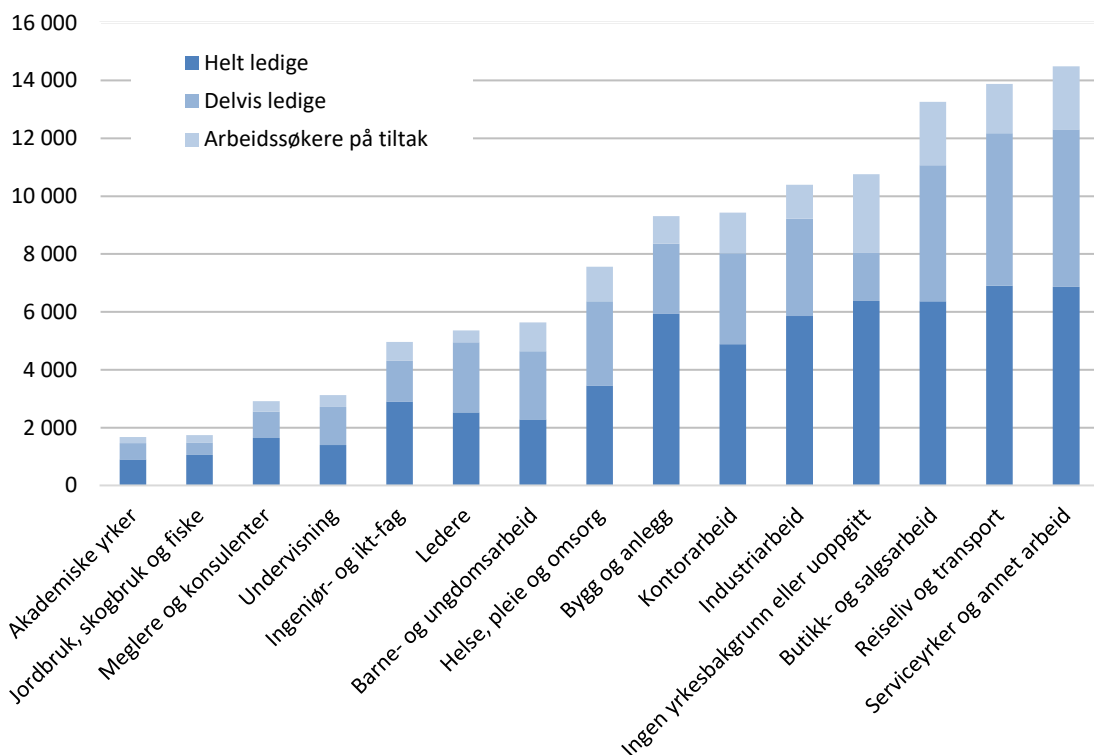
Kilde: NAV

Figur 4. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. November 2021

Kilde: NAV

Figur 5. Antall personer registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. November 2021

Kilde: NAV

Reiseliv og transport

Personer med bakgrunn innen reiseliv og transport utgjør yrkesgruppen med høyest andel arbeidssøkere ved utgangen av november (figur 4). Det er også den nest største yrkesgruppen blant arbeidssøkerne målt i antall personer (figur 5), og i november var 13 900 personer registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak. Sammenlignet med november i fjor er det en nedgang på 21 300, eller 61 prosent (figur 4). Nedgangen var størst blant hovmestere, servitører og hjelpepersonell (-8 800), samt kokker (-5 100) og førere av transportmidler (- 2 900).

Serviceyrker og annet arbeid

Yrkesgruppen serviceyrker og annet arbeid er ved utgangen av november den største yrkesgruppen målt i antall arbeidssøkere. I slutten av november var 14 500 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV, noe som tilsvarer 5,7 prosent av arbeidsstyrken. Sammenlignet med samme måned i fjor har antallet arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen falt med 9 400 personer (- 39 %). Nedgangen fra i fjor har vært størst innen rengjøring (-3 800) og yrker innen kunst, sport og kultur (-2 400).

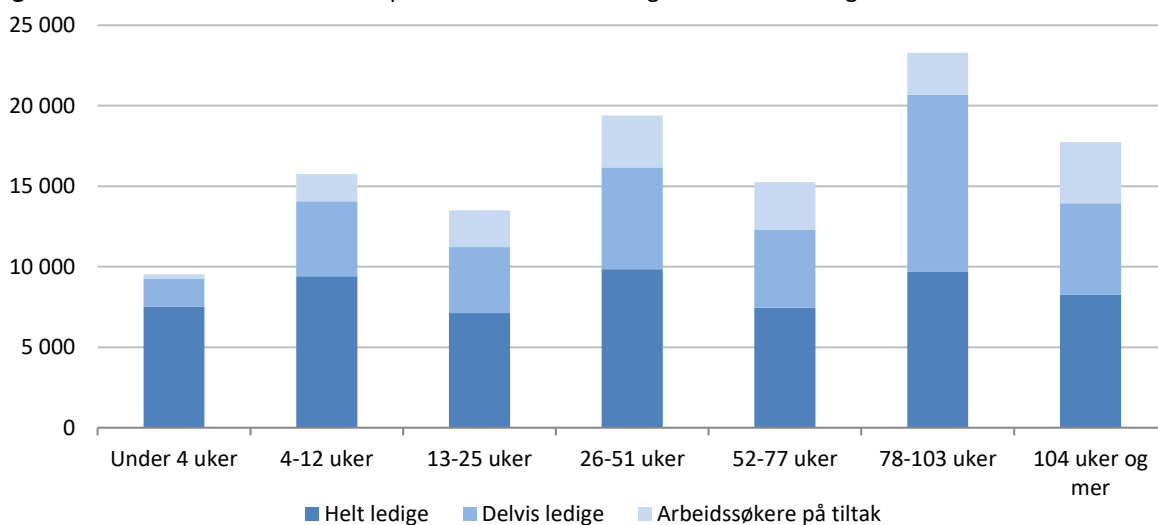
Butikk- og salgsarbeid

Ved utgangen av november var 13 300 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak, noe som utgjør 4,9 prosent av arbeidsstyrken. Målt i antall personer var dette den tredje vanligste yrkesbakgrunnen til arbeidssøkerne ved utgangen av november. Antallet som er registrert som arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen har gått ned med 9 200 personer (-41 %) siden november i fjor. Nedgangen var om lag jevnt fordelt på personer med bakgrunn innen butikkarbeid (-4 600) og annet salgsarbeid (-4 700).

To av tre har vært arbeidssøker i over et halvt år

75 700 personer har vært registrert som helt ledig, delvis ledig eller arbeidssøker på tiltak 26 uker eller lenger (figur 6). Dette utgjør 66 prosent av alle arbeidssøkerne ved utgangen av november. 56 300 vært arbeidssøkere i mer enn ett år, mens om lag 17 700 har vært arbeidssøkere i over to år. 38 800 har vært arbeidssøkere i mindre enn seks måneder.

Figur 6. Antall arbeidssøkere fordelt på arbeidssøkerstatus og arbeidssøkervarighet. November 2021

Kilde: NAV

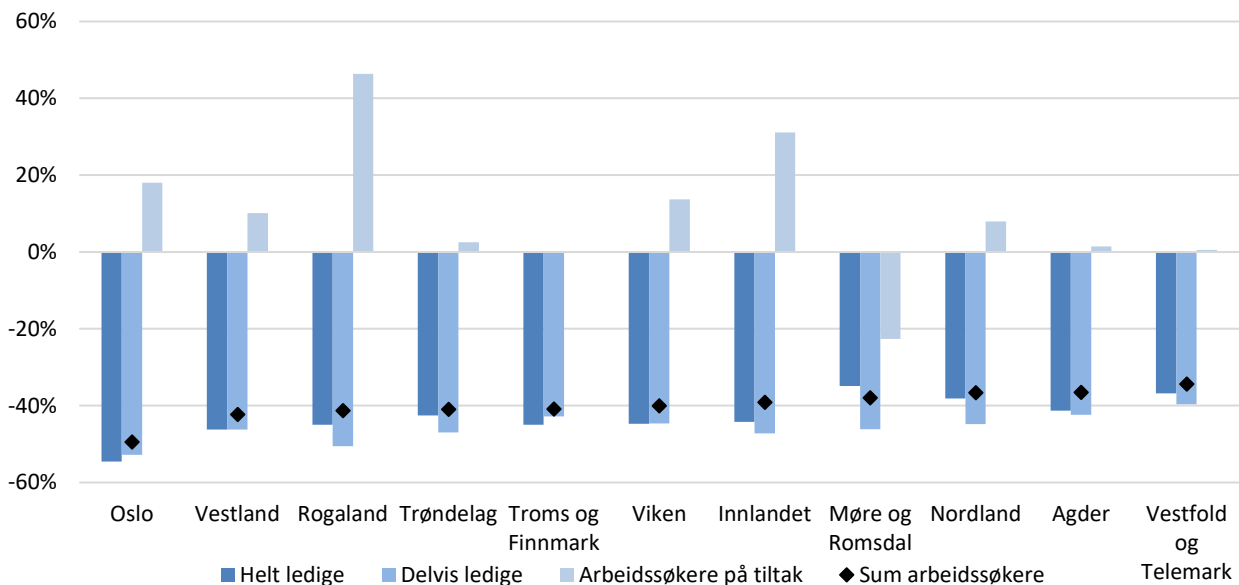
Færre arbeidssøkere i alle fylker

Antallet arbeidssøkere gikk ned i alle fylker fra oktober til november, ifølge brudd- og sesongjusterte tall. Den relative nedgangen var størst i Oslo og Trøndelag, begge med en nedgang på 7 prosent fra oktober. Bruttoledigheten falt også i samtlige fylker den siste måneden. Nedgangen var størst i Trøndelag (-6 %).

Antallet arbeidssøkere har falt kraftig fra november i fjor til november i år i alle fylker (figur 7). Den relative nedgangen var størst i Oslo med 49 prosent færre arbeidssøkere, og minst i Vestfold og Telemark, med 34 prosent færre arbeidssøkere enn i november i fjor.

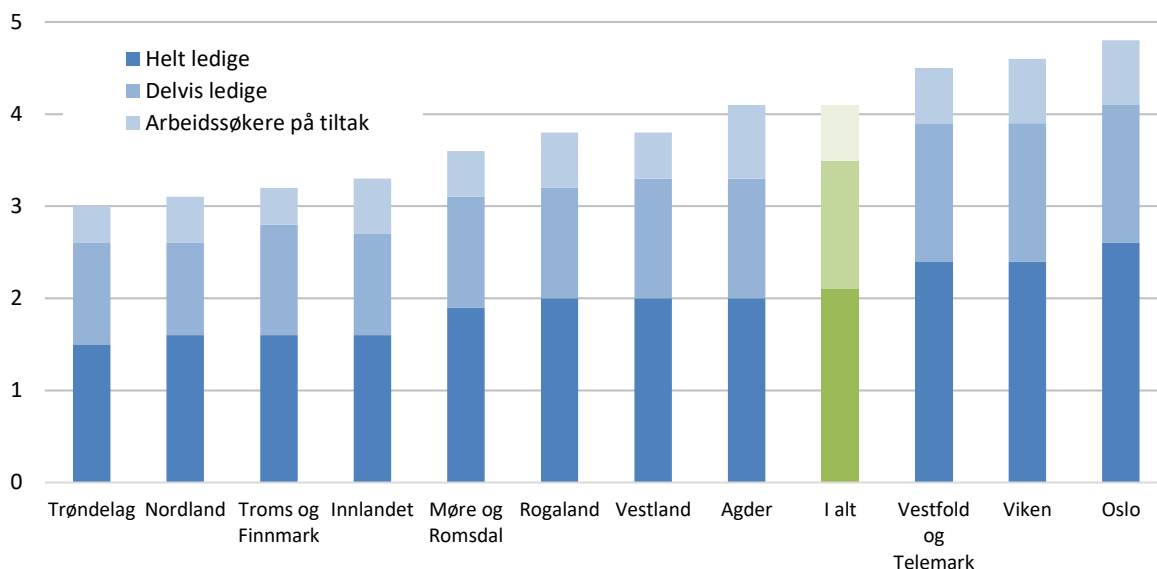
Andelen arbeidssøkere er likevel fortsatt høyest i Oslo med 4,8 prosent av arbeidsstyrken, fulgt av Viken og Vestfold og Telemark, begge med 4,5 prosent. Andelen er lavest i Trøndelag med 3,1 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 7. Endring i antall arbeidssøkere, fordelt på helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter fylke. November 2020 – november 2021

Kilde: NAV

Figur 8. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter fylke. November 2021

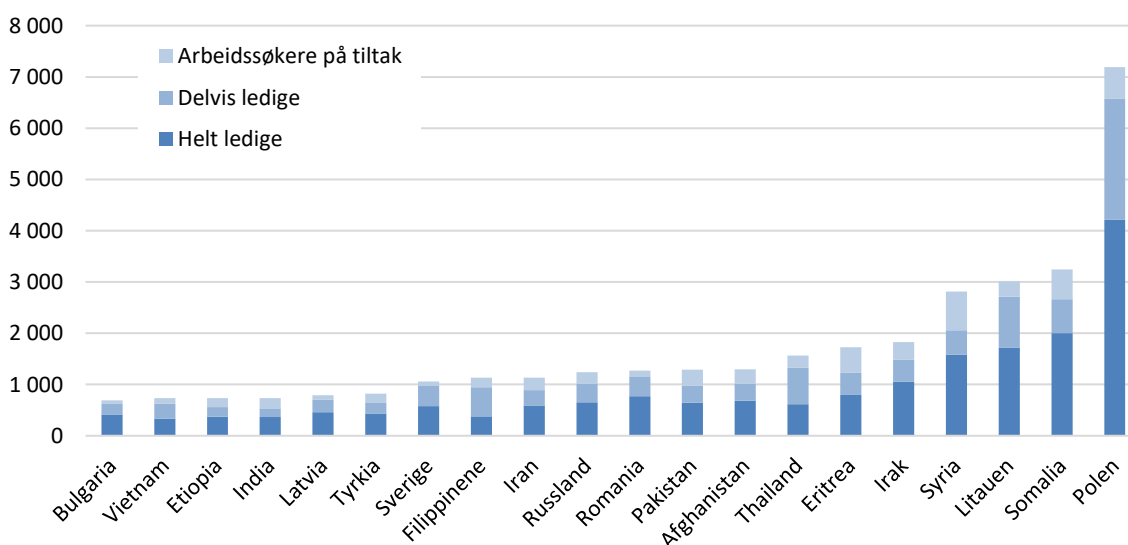
Kilde: NAV

Ledigheten blant innvandrere

Av de som var helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak ved utgangen av november var 52 300, eller 46 prosent, innvandrere. Dette er 31 000 færre enn i november i fjor, og tilsvarer en nedgang på 37 prosent, mot en nedgang på 45 prosent blant ikke-innvandrere.

Figur 9 viser de 20 fødelandene hvor flest innvandrere kommer fra. Personer fra disse 20 landene utgjorde 66 prosent av innvandrerne registrert som arbeidssøkere hos NAV. I november var Polen (7 200), Somalia (3 200) og Litauen (3 000) de tre vanligste landbakgrunnene blant innvandrere som var registrert som arbeidssøkere.

Figur 9. Antall innvandrere registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV, etter fødeland. De 20 vanligste fødelandene er vist. November 2021

Kilde: NAV

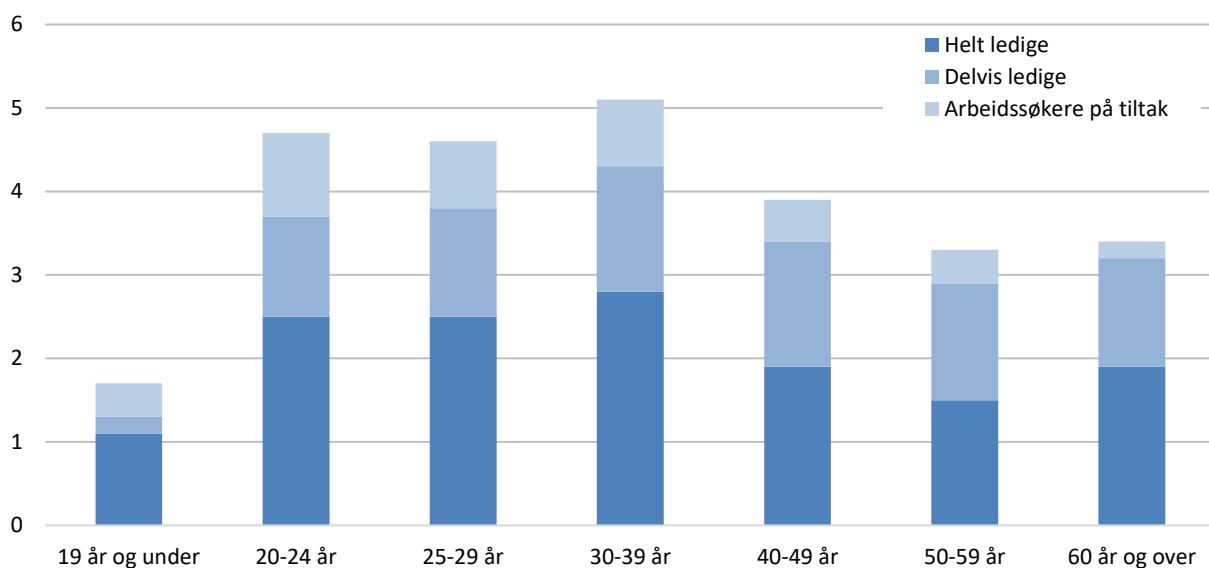

Færre arbeidssøkere i alle aldersgrupper

Antall arbeidssøkere falt i alle aldersgrupper i løpet av november, ifølge brudd- og sesongjusterte tall. Den prosentvise nedgangen var størst blant personer mellom 20 og 24 år og personer mellom 40 og 49 år, begge med 7 prosent nedgang. Nedgangen var minst blant de under 20 år (-4 %). Også bruttoledigheten gikk ned for alle aldersgrupper, og nedgangen var størst for aldersgruppen under 20 år, de mellom 25 og 29 år, samt de mellom 40 og 49 år, alle med en nedgang på 6 prosent.

Andelen arbeidssøkere er høyest i aldersgruppen 30 – 39 år, med 5,2 prosent av arbeidsstyrken, fulgt av de mellom 20 og 24 år, med 4,7 prosent (figur 10). Andelen arbeidssøkere er lavest for de under 20 år, med 1,7 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 10. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter alder. November 2021

Kilde: NAV

Høy etterspørsel etter arbeidskraft

Det ble registrert 51 600 nye ledige stillinger på arbeidsplassen.no i november. Det ble registrert flest nye stillinger innen helse, pleie og omsorg (10 500), butikk- og salgsarbeid (5 100), samt ingeniør- og ikt-fag (4 900). Etterspørselen etter arbeidskraft har tatt seg betydelig opp etter i fjor vår, og så langt i år har antall utlyste stillinger vært høyere enn i 2019, før pandemien. På grunn av feil i publisert statistikk for ledige stillinger for 2020 er tallene ikke direkte sammenlignbare med november 2020, men justert for bruddet er det om lag 400 flere ledige stillinger per virkedag i november i år enn i fjor, eller 26 prosent flere (se [punkt 5.1 i "Om statistikken – ledige stillinger"](#)).

Spesielle forhold

Ledige stillinger

NAV har avdekket at publisert statistikk for ledige stillinger for 2020 er for lav. For november 2020 viser publisert statistikk 28 100 nye stillinger, mens det korrekte tallet er om lag 32 700 stillinger. Estimert endring fra oktober 2020 til oktober 2021 er dermed:

- om lag 18 900 flere stillinger
- 400 flere stillinger per virkedag
- 26 prosent flere per virkedag

Nærmere om feilen: NAV vedlikeholder stillingsdatabasen Arbeidsplassen.no. Denne omfatter stillinger fra samarbeidspartnere, stillinger som arbeidsgivere registrerer selv elektroniske eller manuelt, samt stillinger som meldes til NAV på andre måter. Databasen omfatter stillingsannonser med en, flere eller ukjent antall stillinger i annonsen. For stillingsannonser med ukjent antall stillinger har NAV fram til 2019 i statistikken lagt inn at dette er to stillinger, basert på analyser av antall stillinger per annonse der det er kjent. I forbindelse med IT-endringer i NAV har dette tallet feilaktig blitt satt til én i 2020. Feilen er korrigert fra og med 2021. Ved sammenligning med tidligere publisert statistikk må man ta hensyn til feilen i 2020. NAV har valgt å ikke vise «Endring fra i fjor per virkedag. Prosent» i tabellene som inneholder stillinger.

Delvis ledige

En gjennomgang av data fra meldekortene de arbeidsledige sender inn til NAV, viser at om lag 20 prosent av de delvis ledige har arbeidet mer enn 35 timer i gjennomsnitt de siste to ukene. Andelen i november 2021 er på samme nivå som i november i fjor. Dette vil både være personer som har skiftende arbeidstid og personer som er tilbake i arbeid, men som fremdeles sender inn meldekort. Antallet delvis ledige kan dermed være noe for høyt i statistikken til NAV.

For nærmere forklaring om øvrige endringer, se [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](https://nav.no/om-statistikken-arbeidssokere)